

Politik Bilim

Ne vaat ediyorlar?

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>

Kurulu düzeni İslâmî norm ve değer yargılarının egemen olduğu bir toplum düzeni yönünde değiştirmeyi hedefleyen ve siyâsî plânda AKP tarafından temsil edilen kesimlerle Cumhuriyet'in kurucularının öngördükleri lâik düzeni sürdürmek isteyenler arasındaki mücâdelenin siyâsete damgasını vurduğu bir ortamda genel seçimlere gidiyoruz. Arada konumlanmaya çalışanlar da var; ama asıl mücâdele bu iki taraf arasında geçiyor. Bunlar hepimizin mâlûmu...

Bu köşenin derdi de mâlûm: Ülkemizin hem bilim ve teknolojiye hem de bilim ve teknolojiyi ekonomik ve toplumsal faydaya dönüştürmede yetkinleşmesi... Böyle bir ülke yaratılabilmesinin olmazsa olmaz koşulu ise, merak eden ve merak ettiği her şeyi herhangi bir dogmaya bağlı kalmaksızın özgürce sorgulayabilen, üretici, yaratıcı genç nesillerin yetiştirilebilmesidir. Bellidir ki bu, eğitim-öğretim kurumları dogmalara uzak duran bir toplum modelinin işlemesine bağlıdır. Sâdece eğitim-öğretim kurumlarının dogmalardan uzak durması yetmez; o genç nesiller, okulda kazandıklarını aileleriyle, okul dışında ve sonrasında temâsa gelecekleri toplumsal çevreyle olan etkileşimlerinde kaybetmek riskiyle de karşılaşmamalı; deyim yerindeyse, iki arada bir derede kalmamalıdır. Gençleri sarmalayacak toplumsal çevrenin bu konudaki iç tutarlılığı, ancak, lâik iklimin hüküm sürdüğü bir ülkede sağlanabilir.

Sekizinci ve dokuzuncu yüzyıllarda, Arapların, Yunan biliminin büyük bölümünü Arapçaya aktararak devraldıkları bu mirasa katkıda buldukları ve Batı dünyasının ancak on ikinci ve on üçüncü yüzyıllarda Arapçadan Lâtinceye yapılan çeviriler sayesinde Yunan biliminin özüne ulaşabildiği ve bilimdeki bugünkü üstünlüğünü, Arapların katkılarıyla zenginleşen bu birikimin üzerine inşâ ettiği ileri sürülerek, İslâmî bir düzende de bilimin gelişebileceği iddia edilebilir. Ancak, tarihin o kesitinde İslâm dünyasına egemen olan akılcılığın yerini, daha sonra, dinsel dogmalara olan inancın aldığı ve İslâm dünyasının egemen çizgisi hâline geldiğini; bu çizginin bugün de sürdüğünü nasıl göz ardı edebiliriz?

Kaldı ki, hayâtın bütün alanlarını dinsel motiflerle örmeyi siyâsî bir program olarak benimsemiş bulunan ve bu programı, şehirlerin varoşlarına yığılmış kırsal kökenli milyonların memnuniyetsizliğini kendisini iktidâra taşıyan bir güce dönüştürme aracı olarak kullanan AKP'nin, iktidar elindeyken, bilim ve teknolojiye ne yaptığını hep birlikte gördük. AKP'nin, AB'ye katılma siyâseti gereği, ARGE desteği için para musluklarını açtığı doğrudur. Ama, bilim ve teknolojiye benimsediği somut hiçbir gelecek vizyonu, önceliği, ulusal programı olmadığı için bu muslukların boşa akmasına; öte yandan da, güttüğü eğitim siyâsetiyle, bilimin, dolayısıyla da teknolojinin yeşereceği toprağı daha da çoraklaştırmasına ne demeli?

Bütün bu nedenlerledir ki, bu köşede dile getirilen, Türkiye'nin bilim ve teknolojiye geleceği ile ilgili özelemleri paylaşanların lâikliğı savunmalarından daha doğal bir şey olamaz. Ancak, yakın tarihimizde yaşananlardan da hatırlanmalıdır ki, lâikliğın savunulması başkalarına emânet edilemeyecek kadar ciddî bir iştir ve lâik düzenin kalıcılığı ancak ve ancak toplumsal-siyâsî mücadele ile başarılabilir.

Şu da hiç unutulmamalı: Mücâdelesini verilen lâik toplum modelinin ülkede egemen kılınması ve kalıcılıştırılması bilim ve teknolojiye yetkinleşmiş bir ülke inşâ edilebilmenin gerek şartıdır; ama yeter şartı değil. Onun için, lâikliğın savunuculuğunu yapan partilerin Türkiye için nasıl

bir bilim, teknoloji, sanayi ve inovasyon politikası uygulamayı vaat ettiklerini de öğrenmek durumundayız. Lâiklik yeniden inşa edilebilir; ama sonuçta bilim ve teknolojiye yine egemen olamazsak, bırakın lâikliği bir yana, bu dünya konjonktüründe ülkemizi bile elimizde zor tutarız.

CBT. 15 Haziran 2007